

16-08-2026

EM2026/431

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at senest den 1. oktober 2027 at afvikle alle departementers og underliggende styrelses faste kontorer, stillinger og myndighedsfunktioner i Danmark. Nødvendige stillinger og funktioner skal videreføres med arbejdssted i Grønland, så kompetencer og institutionel viden forankres her. Grønlands Repræsentation i København er undtaget, men må ikke overtage eller genoprette de afviklede stillinger eller funktioner. Disse må heller ikke erstattes gennem permanent eller systematisk outsourcing i Danmark, når de med rimelighed kan varetages i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Aki-Matilda Høegh-Dam, Naleraq)

Begrundelse:

Grønlands økonomi befinder sig i en alvorlig situation. Naalakkersuisut har selv fremhævet, at udgifterne skal styres strammere, og at der er behov for tydeligere prioritering. Naleraq mener derfor, at det ikke kan forsvares, at Grønlands Selvstyre år efter år anvender meget betydelige beløb på faste stillinger og administrative funktioner i Danmark, når opgaverne med rimelighed kan varetages i Grønland og pengene dermed kan gøre mere direkte gavn her i landet.

Naalakkersuisuts besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 128/2025 viser, at de opgjorte årlige lønudgifter til Selvstyrets ansatte og funktioner i Danmark udgør op mod ca. 100 mio. kr. Beløbet vedrører løn. Udgifter til blandt andet kontorer, drift og øvrige følgeomkostninger er ikke opgjort samlet. Opgørelsen omfatter samtidig institutioner og funktioner, som ikke nødvendigvis er omfattet af dette forslag. Tallet kan derfor ikke uden videre sidestilles med forslagets mulige besparelse, men det viser størrelsen af de lønmidler, der i dag anvendes uden for Grønland.

- Når lønmidlerne anvendes i Danmark, går Grønland samtidig glip af en del af den lokale omsætning, skattebetaling og kompetenceopbygning, som arbejdspladserne ellers kunne skabe her. I en tid, hvor sundhedsvæsenet, boliger, børn, ældre og andre borgernære områder mangler ressourcer, bør det vurderes kritisk, om denne organisering fortsat er den rigtige prioritering.

Hvis en offentlig stilling betales af Grønlands midler, bør udgangspunktet være, at arbejdspladsen ligger i Grønland. Er opgaven nødvendig, er stillingen også nødvendig, men

det betyder ikke, at arbejdsstedet behøver at være i Danmark. Kan opgaven varetages forsvarligt i Grønland, bør den placeres her, så løn, skatteindtægter, kompetencer og den afledte økonomiske aktivitet kommer samfundet i Grønland til gavn.

Dette ligger i forlængelse af Naalakkersuisuts egen tilkendegivelse i besvarelsen:

“Naalakkersuisut foretrækker, at ansatte der løser opgaver her i landet så vidt muligt også har fast ophold her.” Fast bopæl i Grønland giver efter Naalakkersuisuts egen begrundelse en større forståelse for samfundets behov og dynamikker. En reel hjemtagning vil desuden bidrage til at opbygge og fastholde faglige miljøer, institutionel viden og administrative kompetencer i landet.

Grønlands Repræsentation i København har særlige repræsentative opgaver og skal derfor fortsat bestå. Det Grønlandske Patienthjem er en sundhedsinstitution for patienter og pårørende og ikke en administrativ kontor- eller myndighedsfunktion af den type, som forslaget retter sig mod. Danmark har fra 2026 påtaget sig at øge støtten til behandling af grønlandske patienter på danske hospitaler svarende til Grønlands hidtidige udgifter hertil. Det må ikke forveksles med en aftale om, at Danmark generelt overtager driften af Patienthjemmet.

Naalakkersuisut taler om nødvendigheden af at prioritere. Naleraq mener ikke, at det er den rigtige prioritering at opretholde et stort antal Grønlandsfinansierede arbejdspladser i Danmark, når opgaverne kan løses her. Grønlands midler bør i størst muligt omfang komme befolkningen i Grønland til gavn og cirkulere i landets egen økonomi. På den baggrund fremsættes dette beslutningsforslag.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Ifølge notat af 14. oktober 2024 fra Departementet for Finanser og Skatter udgjorde udgiften på artskonto 122040110, Manuel månedsløn, 102,5 mio. kr. i Landskassens regnskab for 2023, jf. bilag 1¹.

Departementet skønner i notatet, at hele udgiften vedrører månedslønnede placeret uden for Grønland, selv om 16,3 mio. kr. er registreret med geokode Grønland. Opgørelsen omfatter en bredere personkreds end dette forslag, idet blandt andet Grønlands Repræsentation og funktioner, der ikke er administrative kontor- eller myndighedsfunktioner, ikke skal afvikles efter afstemningstemaet. De 102,5 mio. kr. kan derfor ikke i sig selv betragtes som forslagets forventede besparelse.

Finansdepartementets beregning opstiller et scenarie, hvor halvdelen af de berørte ansatte flytter til Grønland, mens den anden halvdel spares væk. Hvis 25 mio. kr. herefter anvendes

¹ **Bilag 1:** Departementet for Finanser og Skatter, *Notat om ansatte i styrelser og departementer samt andre med ansættelse i andre lande*, 14. oktober 2024, sagsnr. 2024-17266, akt-id 24676655

på ekstern bistand, og ca. 10 mio. kr. i øget landsskat medregnes, skønnes den årlige forbedring for Landskassen til ca. 35 mio. kr. På grund af opsigelsesvarsler anslås forbedringen i det første år til ca. 17,5 mio. kr. Notatet anslår desuden ca. 10 mio. kr. i kommunale skatteindtægter, men disse er ikke medregnet i Landskassens gevinst, fordi kommunerne samtidig kan få merudgifter til service. Beregningen er et scenarie og ikke en endelig opgørelse. Det faktiske resultat afhænger blandt andet af, hvor mange stillinger der flyttes eller nedlægges, og hvor stort behovet bliver for erstatningsrekruttering og ekstern bistand.

Gennemgangen af de berørte stillinger og funktioner, de ansættelsesretlige vurderinger, koordineringen mellem enhederne og den praktiske gennemførelse skønnes at kunne kræve op til 4 AC-årsværk, svarende til ca. 2 mio. kr. som en engangsudgift ved et standardestimat på 500.000 kr. pr. AC-årsværk. Hertil kan komme udgifter til flytning, rekruttering, kontorpladser, IT, boligkapacitet og organisatoriske tilpasninger i Grønland. Disse udgifter kan ikke opgøres på det foreliggende grundlag og skal beregnes særskilt under gennemførelsen. Den mulige varige forbedring på ca. 35 mio. kr. årligt skal derfor ses før de ikke-opgjorte overgangs- og etableringsudgifter.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Forslaget medfører ikke direkte administrative forpligtelser for det private erhvervsliv. Det kan dog medføre øget efterspørgsel efter blandt andet boliger, serviceydelser og andre lokale leverancer i Grønland.

Virksomheder og konsulenter i Danmark, som i dag udfører opgaver for Selvstyret, kan i enkelte tilfælde opleve færre opgaver, hvis disse fremover varetages af ansatte eller virksomheder i Grønland.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at medføre direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for borgerne.

En større placering af Selvstyrets funktioner og kompetencer i Grønland kan på længere sigt styrke myndighedernes kendskab til grønlandske forhold og bidrage til, at offentlig service og beslutningsgrundlag i højere grad udvikles tæt på det samfund og de borgere, som Selvstyret betjener.